

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Генчо Василев Вълчев

**относно дисертационен труд на тема
„ИЗПОЛЗВАНЕ НА НЕФОРМАЛНИ МЕТОДИ ПРИ ИНТЕГРИРАНО
ОБУЧЕНИЕ”**

**за присъждане на образователна и научна степен „Доктор” в област на
висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление
1.2 Педагогика, докторска програма „Специална педагогика”**

**Докторант: Георгиос Леонтиу
Научен ръководител: доц. д-р Милен Замфиров**

Административни маркери

Със заповед № РД 38-310/27.06.2019 г. на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски“ по процедурата за защита на дисертационен труд на тема „Използване на неформални методи при интегрирано обучение“ на Георгиос Леонтиу, редовен докторант по професионално направление 1.2. Педагогика /Специална педагогика/ с обучение на английски език, с научен ръководител доц. д-р Милен Замфиров, за присъждане на образователната и научна степен „доктор”, съм определен за член на научно жури.

Представеният за оценяване и изработване на становище комплект материали е във формат и със съдържание, съответстващи на ЗРАСРБ и Правилника за развитие на академичния състав на СУ „Св.Климент Охридски”. Освен дисертационния труд (на английски език) са приложени 5 публикации (3 доклада и две статии) по темата на дисертационното изследване и Автореферат (на български език).

Актуалност и дисертабилност на темата

Осигуряването на оптимални условия за социална и образователна интеграция на учениците със специални образователни потребности е базисен не само за самите ученици, но и за цялостния комплекс от професионални и личностни взаимоотношения в образователната система и сферата на социалната подкрепа. Комплексният характер на потребностите на учениците със СОП, детерминирани от спецификата и обема на личните им ресурси, поставя

изискване за комплексност и многопластовост на образователните методи и образователното съдържание и координация на стратегиите за приобщаване. В този смисъл неформалното образование, като част от технологичния инструментариум на специалната педагогика в разработването и прилагането на развиващи, адаптиращи и интеграционни стратегии, е значима и необходима. В този контекст актуалността на темата и нейната дисертационност са извън съмнение.

Познаване на проблематиката

Структурата и съдържанието на Първа глава на дисертационния труд демонстрират добра информираност и познаване на базисната и актуалната научната проблематика на структуроопределящите направления, върху които е изградена концепцията на изследването:

- 1) Категории ученици със специални образователни потребности;
- 2) Неформалното образование и неформалните методи като иновационна педагогическа технология (включително методите на педагогическо оценяване при прилагане на неформални методи на обучение);
- 3) Ролята на конкретни фактори на педагогическата среда (родителите на учениците със специални образователни потребности, индивидуалната програма, общообразователните учители на ученици със СОП) при прилагането на неформално образование.

Значимо достойнство на дисертационния труд е съпоставката на формално и неформално образование при ученици със специални образователни потребности с акцент върху характеристиките на обучителната среда при интегрираните ученици със СОП.

Подходът към селектиране, систематизиране и анализ на научната информация показва познаване на конкретната проблематика, както и формирани умения за работа с източници на научна информация.

Параметри на дисертационната разработка

Дисертационния труд е оформен в класическа структура и включва увод, три основни обособени части, изводи и заключение, библиография (176 източника). Трудът е допълнен с описание на приносите, публикации по темата

на дисертационния труд и седем приложения. Дисертацията е с общ обем 205 страници, като основния текст е 157 стр. В структурно отношение дисертацията е логично построена и добре балансирана.

Методика и организация на изследването

Изследователската програма е представена във Втора глава на дисертационната разработка. Трудът има ясно формулирани цел и задачи. Целта и задачите на изследването напълно кореспондират с декларираната изследователска хипотеза, която е коректно формулирана и определя акцентите на изследователската програма. Предметно-обектната област е ясно дефинирана и е в съответствие с общата концепция на изследването.

Емпиричното изследване обхваща пет целеви субгрупи, чийто състав е коректно селектиран, съобразно целта и задачите на изследването. Изследователската програма е детайлно разработена. Инструментариума е разработен прецизно, изследователските процедури са коректно описани. Коректно е представена информацията за инструмента на изследване - "Програма за неформално обучение", реализирана с ученици със специални образователни потребности в интегрирана образователна среда. За целите на изследването са приложени няколко метода за оценка, които дават информация за ефективността на програмата.

За целите на статистическият анализ е ползван пакет от статистически методи, които включват: статистическия пакет OneWay ANOVA 20:0, t-test, Chi-square и др.

Анализът на резултатите от изследването е представен в Трета глава. Диференциацията на акцентните направления на анализа е съобразно целта и заложената хипотеза. В началото на тази глава, съвсем логично предхождайки анализа на данните, са представени критериите и показателите за качествен и количествен анализ.

Анализът на данните, получени от емпиричното изследване, са в пет направления, съобразно акцентите на заложената изследователска програма, детерминирани от целта и задачите.

Резултатите от анализа на данните са представени в табличен вид (17 таблици), визуализирани с графики (24), което е допълнителен плюс към достоинства на разработката. Статистическите методи са с висока точност и дават възможност за вариативен анализ на данните. Интерпретацията на данните е извършена компетентно, направените обобщения и изводи са сериозна база за направените препоръки.

Приноси на дисертационния труд

Приносите на дисертационния труд на Георгиос Леонтиу са с комплексен характер: 1) Теоретични научни приноси: към научната теория по проблема за неформалните методи в интегрираното образование на ученици със специални образователни потребности и свързаните с този процес стратегии и образователни технологии; 2) Научно-практически приноси: приноси с практико-приложен характер, най-значимият от които (според мен) е създаването на „Програма за неформално обучение”, чиято основна целева група са учениците със СОП, които се обучават в интегрирана среда и измерването на ефективността от нейното приложение.

Приемам валидността на приносите, които докторанта е формулирал със забележката, че формулировките можеха да бъдат по-прецизни. Искам да отбележа, че при представяне на приносите на дисертационния труд докторантът е бил обективен и не е преувеличил достоинства на дисертационния труд.

Публикации по темата на дисертационния труд

Представени са 5 публикации по темата на дисертационния труд. Съдържанието на публикациите е в съответствие с проблемните области, обхванати в разработката. По този показател нормативните изисквания са изпълнени.

Оценка на Автореферата

Авторефератът е във формат и със съдържание, които отговарят на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за развитие на академичния състав на СУ „Св.Климент Охридски”. Съдържанието му точно отразява представения дисертационен труд.

Заклучение

Оценката ми на представения дисертационен труд се базира на следните маркери:

1. Съответствие с регламентите на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за развитие на академичния състав на СУ „Св.Климент Охридски”. – *Представения труд и публикации напълно съответстват на нормативните изисквания.*

2. Приноси. - *Научните резултати, постигнати в дисертационния труд са значими за специалнопедагогическата теория и практика.*

3. Дизайн. – *Структурирането на съдържанието и оформлението са извършени прецизно и компетентно.*

Докторантът Георгиос Леонтиу притежава необходимия ресурс от теоретични знания и професионални умения по научна специалност Специална педагогика и демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване. Това ми дава основание да предложа на уважаемото научно жури да даде положителен вот за присъждане на образователната и научна степен „доктор” на Георгиос Леонтиу в област на висше образование 1.Педагогически науки, Професионално направление 1.2. Педагогика.

27.08.2019г.
гр. Бургас

Доц.д-р Генчо Вълчев